

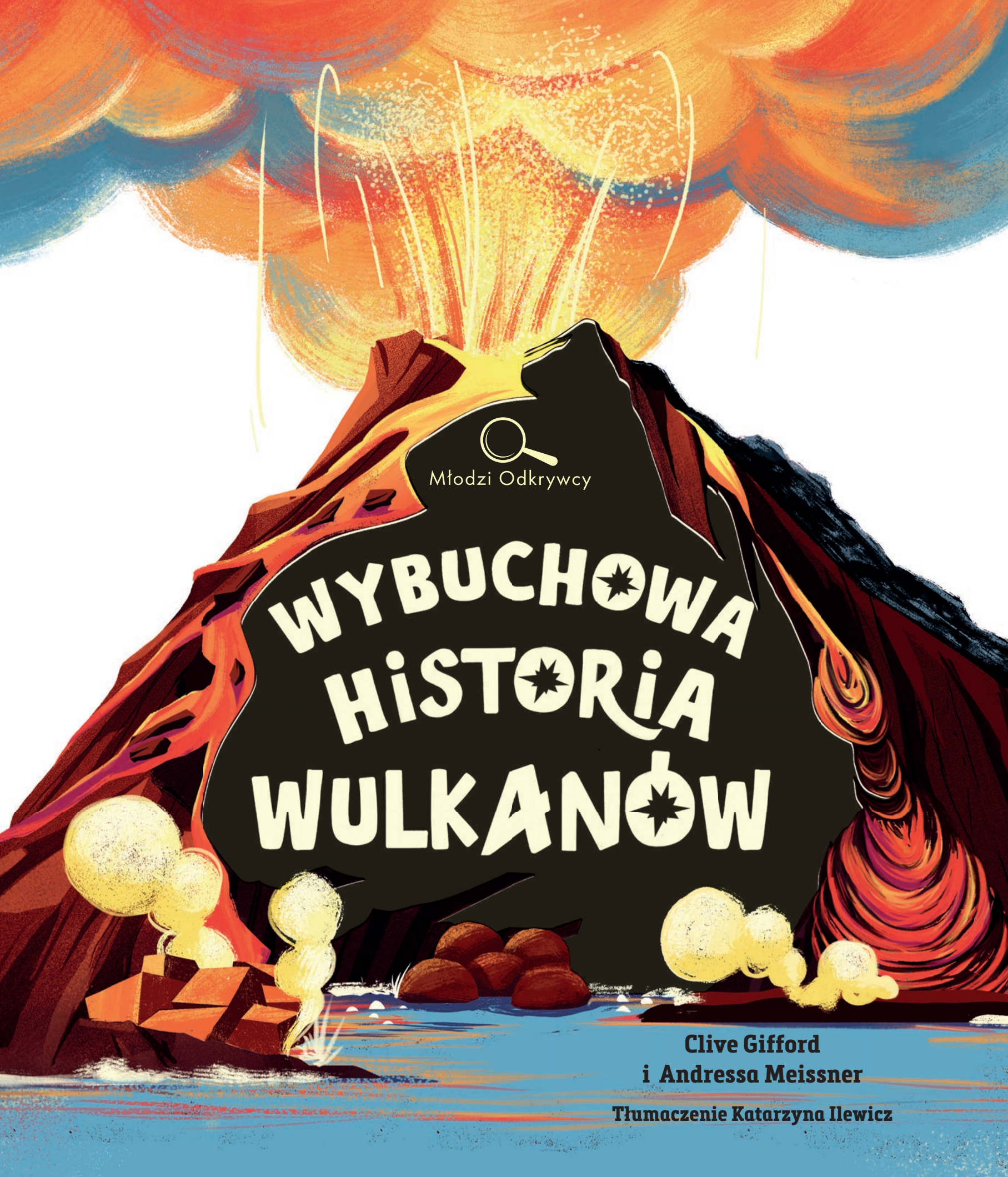

Młodzi Odkrywcy

WYBUCHOWA HISTORIA WULKANÓW

Clive Gifford i Andressa Meissner

Młodzi Odkrywcy

WYBUCHOWA HISTORIA WULKANÓW

Clive Gifford
i Andressa Meissner

Tłumaczenie Katarzyna Ilewicz

Tytuł oryginału: *The Explosive History of Volcanoes*

Tłumaczenie: Katarzyna Ilewicz

Redaktorka prowadząca: Edyta Wielgosz

Redakcja: Anna Fac-Biedziuk

Konsultanci: Mateusz Szadkowski, dr Katarzyna Szadkowska,

Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy

Korekta: Basia Szymanek, Dagmara Powolny

DTP: Justyna Wiśniewska

Tekst i projekt książki © Hodder and Stoughton, 2025

Ilustracje © Andressa Meissner, 2025

Copyright for the Polish edition © by Grupa Wydawnicza Foksal Sp. z o.o., 2025

Pierwsze wydanie: Wielka Brytania, Wayland, 2024

Wszelkie prawa zastrzeżone

Wydanie I

Warszawa 2025

M2701

ISBN: 978-83-8425-146-1

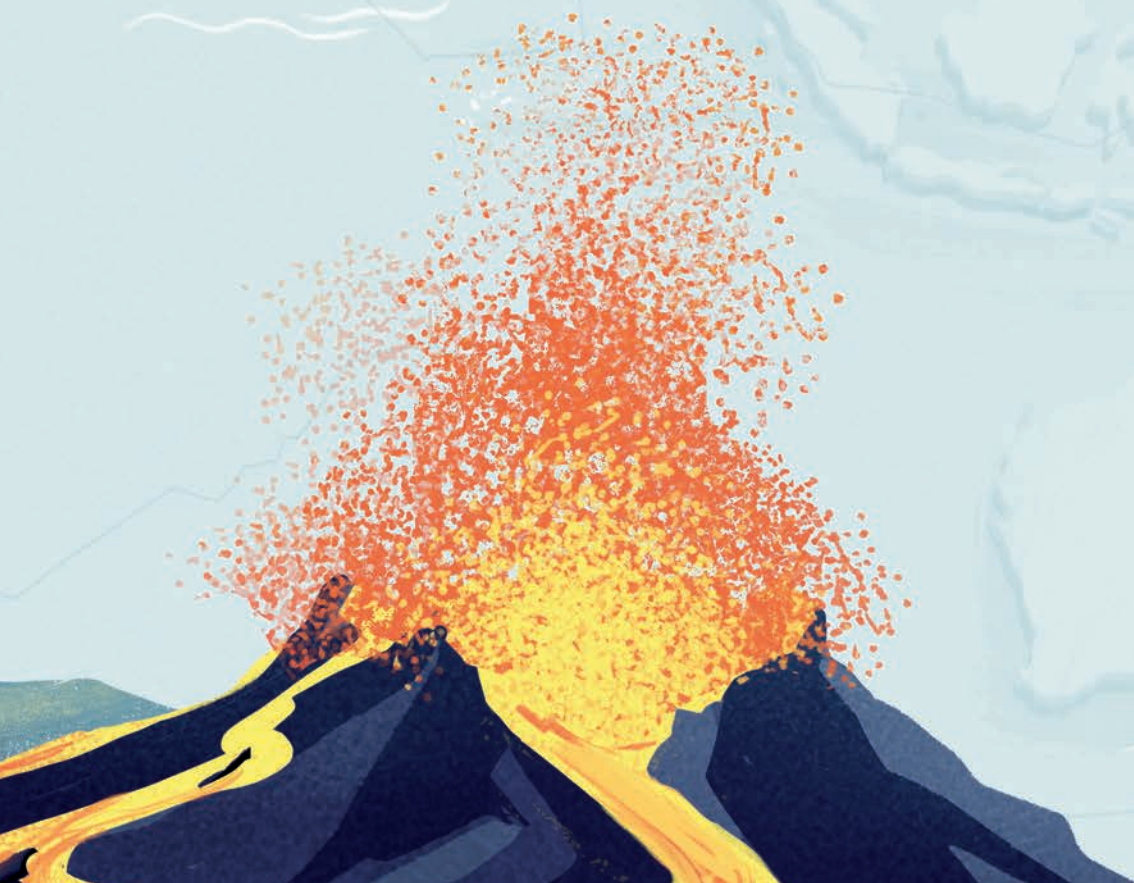
Grupa Wydawnicza Foksal Sp. z o.o.

ul. Marszałkowska 116/122, 00-017 Warszawa

tel. +48 22 826 08 82, fax +48 22 380 18 01

biuro@gwfoksal.pl, www.gwfoksal.pl

www.wydawnictwowilga.pl

SPIS TREŚCI

Tykająca bomba	4
Anatomia wulkanu	6
Wygaste, uśpione, czynne	8
Pacyficzny Pierścień Ognia	10
Erupcja!	12
Galeria law	14
Typy wulkanów	16
Najbardziej wybuchowe wulkany	18
VEI 0	19
VEI 1 i VEI 2	20
VEI 3 i VEI 4	22
VEI 5 i VEI 6	24
VEI 7 i VEI 8	26
Galeria sław	28
Wezuwiusz	30
Tambora	32
Krakatau	34
Góra Świętej Heleny	36
Eyjafjallajökull	37
Życie w cieniu wulkanu	38
Wulkaniczne krajobrazy	40
Na ratunek	42
Nie z tego świata	44
Słowniczek	46
Indeks	48

TYKAJĄCA BOMBA

WYOBRAŹ SOBIE, ŻE SIEDZISZ NA OGROMNEJ BECZCE MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH, KTÓRE MOGĄ EKSPLODOWAĆ W KAŻDEJ CHWILI. NIE BRZMI TO ZBYT DOBRZE, PRAWDA? ALE TAK WŁAŚNIE WYGLĄDA ŻYCIE OKOŁO 350 MILIONÓW OSÓB NA CAŁEJ ZIEMI.

Ludzie z różnych części świata mieszkają w pobliżu czynnych wulkanów – otworów w skorupie ziemskiej, przez które na powierzchnię wydobywają się czasem gazy i gorące roztopione skały. Zjawisko to nazywamy erupcją wulkanu. Może ona przybierać najróżniejsze formy – od powolnego, spokojnego wycieku lawy po przepotężne wybuchy, które potrafią rozsadzić szczyty gór wulkanicznych.

Gdy w 2002 roku w Republice Demokratycznej Kongo wybuchł wulkan Nyiragongo, wypływająca lava zniszczyła jedną szóstą budynków w mieście Goma, a 120 tysięcy osób straciło domy.

Trudno się dziwić, że wulkany nie mają zbyt dobrej renomy. Sieją zniszczenie, rodzą chaos, a czasami nawet powodują śmierć. Jednak ich erupcje to wynik naturalnych procesów geologicznych, którym nasza planeta zawdzięcza swój kształt.

Wulkany występują na lądzie i na morzu, na wyspach i głęboko pod wodą. Można je znaleźć na każdym kontynencie, nawet na skutej lodem Antarktydzie. Ta książka zabierze cię w wybuchową podróż szlakiem tych niezwykłych i potencjalnie groźnych miejsc.

**Gdy wulkany się budzą, wyrzucają z siebie fontanny
rozpalonej do czerwoności lawy i kłęby toksycznego dymu...
I choć wyrwane z drzemki bywają śmiertelnie niebezpieczne,
nie zniechęca to ludzi do osiedlania się w ich pobliżu...**

*Wybuchowa historia wulkanów to wyjątkowa
lektura, z której dowiesz się, jak powstają
wulkany, gdzie są rozlokowane, dlaczego tak
gwałtownie wybuchają i w jaki sposób naukowcy
przewidują kolejne erupcje.*

**W serii
Młodzi Odkrywczy:**

ISBN 978-83-8425-146-1

www.gwfoksai.pl

www.wydawnictwowilga.pl

WILGA